

Overweging 1e Kerstdag

Thema: Zijn geboorte zet de wereld in een nieuw licht

Lezingen: Jesaja 52,7-10 en Johannes 1,1-18

Maandag 25 december 2023

René Hornikx

Goede mensen,

Vanmorgen, op deze eerste kerstdag, na de nacht waarin het kind in een voederbak werd geboren en bezoek kreeg van engelen en herders, houden de lezingen van deze morgen zich bezig wat de komst van dit kind, wat de mens Jezus, betekent. En tevens wat de mens Jezus voor ons kan betekenen en voor de wereld.

De eerste lezing van Jesaja is een hymne, een jubelzang, om vrolijk van de worden. In welke situatie heeft Jesaja dit lied geschreven? Het volk Gods verblijft in ballingschap in Babel, het huidige deels verwoeste Syrië.

In deze poëtische tekst kondigt God, bij monde van de profeet Jesaja aan, dat de ballingen terug mogen keren naar huis.

'De vreugdebode die over de heuvels komt' is in de christelijke traditie betrokken op Christus. Die vreugdebode komt met goed nieuws. Voor de ballingen van toen was het een vreugdevolle en toekomstgericht boodschap. Maar de ballingen durven niet terug. Hun land, hun stad, hun huis, hun tempel ligt in puin. Jesaja spreekt namens God de ballingen moed in. God is de ballingen nabij, trekt voor hen uit, nodigt zijn volk uit achter hem aan te gaan, Hem te volgen. Hiermee wil Jesaja zeggen en tot uitdrukking brengen dat God hen uitzicht geeft. En met hen aan een nieuwe toekomst bouwt, om een nieuw begin te maken.

De boodschap is overigens niet alleen voor Gods volk bestemd. Allen mogen de blijde boodschap horen en zich aansluiten, ook wij.

Zo is ook het kind Jezus, de zoon van God, vannacht geboren, tot ons gekomen met een vreugdevolle boodschap. Het beeld dat de profeet Jesaja schildert kunnen we vergelijken met geliefden die elkaar na een lange tijd weerzien. Deze beelden kunnen we soms zien in oorlogsgebieden als ballingen de boodschap krijgen dat ze herenigd mogen worden met hun gezin aan de andere kant van de wereld.

Een en al vreugde voor ballingen die deze boodschap ontvangen. Waar vreugde is, daar komt God altijd aan het licht. Ik zou willen zeggen dat, als we zulke taferelen zien, God nog niet ontmoedigd is over ons mensen.

God wil bij ons zijn, wil dat we in vrede kunnen leven en vreugde uitstralen zoals die zichtbaar wordt in de ogen van ballingen na hun bevrijding.

Het kernwoord in het evangelie van Johannes op deze kerstdag is het Woord, het Woord van God.

Met de komst van Gods Woord, de geboorte van Jezus, maakt God een nieuw begin met ons. De Enige doet dat door opnieuw te spreken. En hiermee verwijst Johannes ons naar het scheppingsverhaal. Door één woord van God was er licht. Door één woord wendt hij zich naar ons toe. De Enige geeft ons zijn Woord.

Eén woord is slechts nodig om een mens op te beuren. Eén woord kan wonderen doen. Het kan een mens tot leven roepen, hem weer smaak geven in het leven. Door een gepast gesproken woord komt er weer licht in de ogen van een mens. Iedereen van ons heeft dat wel eens zien gebeuren dat in een gesprek met iemand die in de put zit één woord voldoende is om een twinkeling te laten verschijnen in zijn ogen.

Dat Woord nu, zegt Johannes, staat symbool van het kind Jezus. Een pasgeboren kind ontroert iedereen. Het doet ons hart opspringen van vreugde en verdrijft meteen al onze zorgen. We voelen ons in de nabijheid van een kind ook haast automatisch verantwoordelijk om voor dit kind, de toekomst, te zorgen.

Het dode kind van vluchtelingen op het Turkse strand op 3 september 2015 in een blauw broekje en rode shirt heeft, nu ik het zeg, weer ieder van ons op het netvlies. Het beeld ontroerde de hele wereld met afschuw. De beelden van dode kinderen in Gaza treft ons tot diep in onze ziel. Duisternis heerst bij de aanblik van dode kinderen. Er is geen licht, geen woord te horen, huiveringwekkende doodse stilte. Hier wordt de hoop op een vreugdevolle toekomst afgesneden, het licht wordt verduisterd.

Na het verdwijnen van het beeld van de toen drie jaar oude Aylan Kurdi van het beeldscherm, blijven we sprakeloos achter. Wie schenkt hoop, wie brengt licht in het duister, wie tovert er weer vreugde in ons hart, in onze gemeenschap?

God, de Enige, die tegen ons zegt "wees niet bang", Ik ben er, ik ben met jullie, ik laat jullie nooit alleen." De Enige die vannacht naar ons toe is gekomen in een Woord, in een Kind, zijn Zoon en onze broeder, spreekt een Woord en opent met dat Woord een nieuwe toekomst voor ons en Hij roept ons tegelijk op tot verantwoordelijkheid voor elkaar.

Niettegenstaande alle ellende overal op aarde, durf ik vanmorgen hier te zeggen, en ik ben geen profeet, dat God niet ontmoedigd raakt over ons mensen.

Want:

Telkens als een kind geboren wordt, wordt de hoop op vrede in de wereld opnieuw in ons hart geboren.

Telkens als een kind geboren wordt komt God ons rakelings nabij.

Telkens als een kind geboren worden breekt licht door het duister heen.

Telkens als we één bemoedigend Woord spreken, telkens als we doen wat God van ons vraagt, telkens als we Jezus navolgen met de persoon die we zijn in de situatie waarin we leven, openen we een nieuwe toekomst voor elkaar, verspreiden we leven, licht, vreugde en vrede.

En er is nog meer.

Want in de kwetsbaarheid van één Woord, het pasgeboren kind, komt God ons tegemoet. We kunnen Gods liefde voelen als we uit de vernislaag van ons leven stappen, uit de duisternis die ons soms omringt en ons tonen zoals we zijn, mensen die kwetsbaar zijn en op elkaar aangewezen.

Deze morgen mogen we weten dat God een kwetsbare God is, die licht schenkt en leven, vreugde deelt en liefde en geen mens aan zijn of haar lot overlaat. In het pasgeboren kind laat God ons zien dat zijn liefde altijd een licht is op ons pad, en zo een nieuwe toekomst voor ons opent.

Ik wens u een vreugdevol en gezegend kerstfeest.